

RAAD VAN BEHEER
HOUDEN VAN HONDEN

Hondenwelzijnsteam:

‘Toekomst hondenshows hangt af van ons gedrag’

In 2012 besloot de Raad van Beheer dat er structureel toezicht op het dierenwelzijn op en rond hondenshows moest komen. Ook al gaat zo’n 99 procent van alle exposanten correct om met zijn honden, net die 1 procent die dat niet doet kan grote imagoschade veroorzaken. Dus moet die 1 procent worden aangepakt. In 2013 leidde dit tot de instelling van het Hondenwelzijnsteam (HWT), inmiddels een vaste waarde op grote evenementen. Coördinatoren Aad van ’t Hof en Marga Weseman vertellen hoe het HWT er nu voorstaat.

Foto: Kynoweb/Ernst von Scheven

*HWT-coördinator
Aad van 't Hof op
inspectie tijdens
Dogshow Goes 2015.*

Leden van het HWT-team Aad van 't Hof, Marga Weseman en Ilona Lodders op Maastricht Dogshow 2014.

Het begin

In 2013 werd de werving van HWT-officials gestart. Op een online oproep kwamen er zo'n dertig kandidaten af. Daar werden twaalf mensen uit geselecteerd, onder wie Aad van 't Hof en Marga Weseman. Zo kwam het dat in september 2013 het HWT met twee duo's aanwezig was tijdens de Dogshow Maastricht. Aad van 't Hof: 'Dat was echt pionieren. De Raad van Beheer had zoiets nog nooit eerder gedaan en had nog geen beleid ontwikkeld. We hadden nog geen duidelijke regels waar we op moesten handhaven. We werden echt in het diepe gegooid en moesten improviseren. Gaandeweg hebben we het Hondenwelzijnsteam helemaal vanuit de praktijk opgebouwd.' Anno mei 2019 telt het HWT dertien leden en zijn er vier aspirantleden in opleiding.

Waarom een HWT?

Marga en Aad vinden beiden hun drive om dit werk te doen in het besef dat het voortbestaan van hondenshows door domme overtredingen in gevaar wordt gebracht. Marga: 'Als je niet wilt dat hondenshows door incidenten om zeep geholpen worden, moet je er iets aan doen en er heel alert op zijn. Daar werken we graag aan mee.' Beide coördinatoren, ooit zelf actief als exposant, beseffen dat dierenwelzijn maatschappelijk onder een vergrootglas ligt. Aad: 'Iedere exposant moet beseffen: "De toekomst van hondenshows hangt af van mijn gedrag!" Niet denken dat het wel los zal lopen. Exposanten die gecorrigeerd worden, moeten dat vooral opvatten als aansporing om onze shows onbezoedeld te houden en zo de toekomst van hondenshows veilig te stellen.'

Slechte gewoonten

Veel van de overtredingen die het team signaleert, zijn vormen van 'beroepsblindheid'. Marga: 'Noem het slechte gewoonten. Geen extreme dingen, maar zaken waarvan we vinden dat die beter kunnen: strakke lijnen, honden te lang op de trimtafel, poederen en sprayen zonder ogen af te dekken, honden te strak in de galgen.'

Ze vertelt het verhaal van een exposant die een Foxterriër aan zijn staart optilde bij het borstelen: 'Ik sprak hem daarop aan, en tijdens ons gesprek deed hij het nog een paar keer – gewoon zonder erbij na te denken! "Terriërs hebben staarten om ze daaraan uit vossenholen te trekken", was zijn achterhaalde opvatting. Dan zeggen wij: trekhonden voor je melkkar mogen ook niet meer, dus laten we dit nou niet meer zo doen.' Aad: 'Lastig om gedragsverandering door te voeren. Maar het gaat langzaam maar zeker vooruit, daar geloof ik in.'

Top-4 overtredingen

Het HWT krijgt te maken met een heel scala aan overtredingen, zoals te veel honden in een bench, benches met gazen bodems, honden achtergelaten in auto's, hardhandige behandeling van honden, honden met prikbanden, (overmatig) poederen, sprayen zonder de ogen van de hond af te dekken enzovoort. Hieronder de top-4 volgens de coördinatoren:

1. Double handling, het buiten de ring aandacht trekken van honden in de ring wat onrust in de belendende ringen veroorzaakt.
2. Honden te lang zonder toezicht achterlaten in de bench.
3. Honden te lang op de trimtafel, al dan niet met gebruikmaking van het galgje (beugel met stropje waar hond in hangt tijdens behandeling).
4. Taillifting, het optillen van dieren aan de staart.

Coördinatoren

Marga Weseman en Aad van 't Hof zijn beide coördinator. Wat houdt dat in? Aad: 'Het begint met het plannen van werkzaamheden: wie gaat er wanneer naar welke show? Welke duo's zetten we in? Verder ontvangen we alle verslagen en rapporten, kijken die na en redigeren ze zo nodig voordat we verslag doen aan de organisatie. Ook zorgen we voor archivering. Uiteraard treden we namens het team op als contactersoon richting showorganisatie, en zo

nodig richting de politie. Daarnaast hebben we ruggespraak over allerlei zaken met de Raad van Beheer. Tot slot organiseren we de opleidingsstages voor nieuwe officials. Van die stages krijgen wij de verslagen, die wij beoor-

HWT-lid Bertha van Engelen in gesprek met een exposant tijdens een hondenshow.

delen op geschiktheid van de kandidaat.'

Aanstelling als official

HWT-official word je niet zomaar. Kandidaten moeten van onbesproken gedrag zijn, minimaal Kynologische Kennis 1 of een gelijkwaardige opleiding hebben gevolgd. Ze moeten sociaal vaardig zijn, zich schriftelijk en mondeling goed uit kunnen drukken, en ze moeten zelfverzekerd zijn. Uiteraard moeten zij het Kynologisch Reglement en het tentoonstellingsreglement kennen, maar ook relevante wetgeving zoals het *Besluit houders van dieren*. Marga: 'Voldoe je aan deze eisen, dan ga je op stage: vijf showdagen stagelopen, steeds met een andere begeleider en steeds op andere CAC/CACIB-shows. Je moet dan de kunst afkijken van je begeleider en vervolgens laten zien dat je je taak aankunt.' Aad: 'Onzekere mensen vallen af, je moet je mannetje of vrouwtje kunnen staan. We hebben liever mensen die we terug moeten halen dan mensen die we een duw in de rug moeten geven.' Sociale vaardigheden zijn ook essentieel: 'Je moet mensen vriendelijk en beleefd benaderen, maar ook duidelijk en kordaat zijn. Dat luistert nauw.' Marga: 'Vinden wij na de stageperiode dat iemand geschikt is, dan krijgt hij een aanstelling voor een jaar. Na dat jaar besluiten we of we definitief doorgaan.'

Lik op stuk

Officials van het HWT werken conform het Protocol Hondenwelzijnsteam (zie www.houdenvanhonden.nl, zoek op Honden Welzijn Team), het Kynologisch Reglement en andere relevante reglementen. HWT-officials zijn nadrukkelijk geen opsporingsambtenaren, aldus Aad en Marga. Bij ernstige zaken doen zij namens de Raad van Beheer aangifte. Marga: 'Wil iemand niet naar ons advies luisteren en doet hij iets onwettigs, dan doen we aangifte. Gelukkig hoeft dat bijna nooit.'

Op de World Dog Show 2018 werkte het HWT met een lik-op-stukbeleid: als een exposant, handler of bezoeker zich ernstig misdroeg, werden meteen maatregelen getroffen. Aad: 'Zo hadden we met name te maken met het achterlaten van honden in auto's. De politie heeft in een aantal gevallen honden uit auto's gehaald – honden die het zonder ingrijpen waarschijnlijk niet zouden overleven. De daders werden ter plekke in spoedhoorzittingen 'berecht' en zo nodig gediskwalificeerd dan wel geschorst. Ik geloof dat het er tijdens de WDS2018 wel zo'n veertig schorsingen zijn uitgesproken. Het waren overigens overwegend buitenlandse exposanten die in de fout gingen!'

Volgens Aad heeft het lik-op-stukbeleid de toekomst en zal het gaandeweg op steeds meer shows worden ingevoerd. Aad: 'Het vergt wel veel meer inspanning en investeringen van de organisaties, maar het werkt!' De samenwerking met de politie verliep prima. Aad: 'De politie zette 'taakaccenthouders' in, agenten die goed op de hoogte zijn met de dierenwet- en regelgeving. Dat is heel prettig. We hebben met hen geëvalueerd na afloop van de WDS. Dat resulteerde in een rapport aan de gemeente waarin zij aangaven dat de WDS perfect geregeld was. Dat is PR waar we heel blij mee zijn!'

Trends

Het HWT heeft regelmatig met dierenvriendelijke trends te maken. Aad: 'Zo kwamen er ineens benches met gazen bodems. Lekker makkelijk voor exposanten omdat de hond dan niet uitgelaten hoeft te worden. Maar de honden beschadigden hun poten in het gaas, met alle gevolgen van dien. Wij hebben de gazen bodems aangekaart in onze rapportages aan de Raad van Beheer. Inmiddels zijn ze in het Kynologisch Reglement verboden, en in het verlengde daarvan ook in de wet. We zijn er trots op dat wij aan dat verbod hebben bijgedragen!' Een andere trend is de verborgen prikband. Marga: 'Prikbanden zijn verboden, maar zo lekker makkelijk bij het corrigeren van je hond. Daarom zijn er

gecamoufleerde banden bedacht. Maar wij hebben ze zo door: je ziet het aan de manier waarop de hond loopt. Een paar jaar geleden zagen we ze nog op elke show, vooral bij bezoekers. Nu we erop handhaven wordt dat gelukkig minder. Gek genoeg zijn die dingen nog altijd op de markt.'

Officiële waarschuwing

Het HWT straft niet, maar geeft vooral voorlichting en advies. Marga: 'We houden een praatje om mensen aan het denken te zetten. Vaak zijn ze zo nerveus dat ze niet goed nadenken, domme dingen doen en even wakkergeschud moeten worden.' Aad: 'Werkt het niet met een praatje, dan geven we een mondelinge waarschuwing, gevolgd door een officiële waarschuwing per brief, die wordt uitgeschreven door de juridische afdeling van de Raad van Beheer.' Als het echt uit de hand loopt, wordt iemand verwijderd uit de show. Dat kan leiden tot schorsing en een verbod op deelname aan shows. Marga: 'In zo'n zaak zorgen wij dan voor dossiervorming, getuigeverklaringen en dergelijke.' Aanvankelijk bedroeg het aantal officiële waarschuwingen circa tien per jaar, nu is dat teruggelopen tot zo'n vijf. Schorsingen zijn helemaal zeldzaam. Buiten de circa veertig schorsingen die er tijdens de WDS2018 werden uitgesproken in snelrechtprocedures, zijn er de afgelopen zes jaar twee schorsingen geweest.

Ringmedewerkers

Uitgaande van de gezamenlijke verantwoordelijkheid die alle betrokkenen bij hondenshows hebben, doen Aad en Marga graag een oproep aan ringmedewerkers om (strenger) op te treden tegen overtredingen. Aad: 'Wij hebben wel de bevoegdheid om in de ring op te treden, maar doen dat liever niet – om niet te storen. Ringmedewerkers kunnen op die plek het verschil maken. De Raad van Beheer steunt dit streven en werkt nu aan een protocol voor ringmedewerkers om op te treden tegen overtreding van dierenwelzijnsregels.' Ook zet de Raad van Beheer in op bijscholing van ringmedewerkers en betere aansturing van ringmedewerkers. Aad: 'Ik verwacht daar veel van. Daarnaast is het natuurlijk fijn als mensen weten dat hun optreden door de showorganisatie en de Raad van Beheer wordt gesteund.'

Toekomst

Aad en Marga zijn blij als de opgaande lijn in het dierenwelzijn die ze de afgelopen jaren gezien hebben, doorzet. Marga: 'Er is echt een gestage verbetering zichtbaar. Denk aan het uitbannen van de benches met gazen bodem en de langzame, maar zekere kentering in het denken. Zo was de TGVN (Tentoonstelling Gevende Verenigingen in Nederland) aanvankelijk niet zo enthousiast over ons. Men vond extra toezicht niet nodig en wij werden ervaren als pottekijkers. Nu ziet men ons graag komen en wordt er zelfs geklaagd als we maar één in plaats van twee dagen komen. Iedereen realiseert zich dat we samen moeten werken aan een beter imago van hondenshows.' ■

Hierbij enkele voorbeelden van verboden hulpmiddelen en handelingen, die het Hondenwelzijnsteam zoal tegenkomt.

- Prikbanden zijn verboden, maar worden helaas nog altijd aangetroffen.

- Necklifting is natuurlijk, net als taillifting, helemaal verboden...

- Te veel honden in een te kleine bench, soms gebeurt het doordat exposanten te nerveus zijn om goed na te denken.

- Benches met een gazen bodem zijn ook bij wet verboden, mede dankzij het HWT.

- Het poederen van honden is verboden, maar leidt niet tot schorsing of diskwalificatie.

- Op alle exposities die onder auspiciën van de Raad van Beheer worden gehouden, moet men het Europees dierenpaspoort kunnen overleggen. HWT controleert daarop.